Vantaan kaupungin lausunto

Vantaan kaupunki pitää selvityksen tavoitteita perusteltuina ja ajankohtaisina muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Kuntien rooli yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden, häiriötilanteisiin varautumisen, kriittisten palvelujen jatkuvuuden sekä väestönsuojelun toteuttajana on viime vuosina korostunut. Tämän vuoksi turvallisuusluokiteltujen tietojen saatavuuden, käsittelyn ja viranomaisten välisen tiedonvaihdon kehittäminen on tarpeellista.

Vantaan kaupunki kannattaa sitä, että kunnille annettaisiin oikeus turvallisuusluokitella sellaisia asiakirjoja, joiden suojaaminen on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden, yhteiskunnan kriittisten toimintojen tai varautumisen näkökulmasta. Kunnilla on hallussaan yhä enemmän tietoa, joka liittyy esimerkiksi kriittiseen infrastruktuuriin, väestönsuojeluun, valmiussuunnitteluun, kyberturvallisuuteen sekä viranomaisten yhteiseen varautumiseen. Näiden tietojen yhdenmukainen käsittely tukee viranomaistoimintaa ja vahvistaa yhteiskunnan turvallisuutta.

Vantaan kaupunki pitää erityisen tärkeänä, että turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyä koskevat menettelyt, vaatimukset ja vastuut ovat valtakunnallisesti yhdenmukaisia. Nykytilassa tiedon luovuttamiseen ja vastaanottamiseen liittyvät käytännöt vaihtelevat, mikä saattaa vaikeuttaa kuntien osallistumista varautumis- ja turvallisuustoimintaan sekä hidastaa tarpeellisen tiedon välittymistä eri viranomaisten välillä.

Kaupunki kannattaa selvityksessä esitettyä tavoitetta yhteisestä valtakunnallisesta teknisestä ratkaisusta turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn. Erityisesti suurille kaupungeille on tärkeää, että käytettävissä on kansallisesti yhteensopiva, tietoturvallinen ja kustannustehokas toimintamalli. Keskitetty ratkaisu vähentäisi päällekkäisiä investointeja ja tukisi yhdenmukaisten toimintatapojen käyttöönottoa koko julkisessa hallinnossa.

Vantaan kaupunki pitää myös perusteltuna, että turvallisuusselvitysten käyttömahdollisuuksia laajennetaan kuntien sellaisiin tehtäviin, joissa käsitellään turvallisuusluokiteltua tietoa tai osallistutaan kansallisen turvallisuuden kannalta merkittävään varautumis- ja valmiustoimintaan. Tämä on edellytys sille, että kunnat voivat täysimääräisesti osallistua turvallisuuskriittiseen yhteistyöhön valtion viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.

Vantaan kaupunki korostaa kuitenkin, että ehdotettujen muutosten taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset kunnille tulee arvioida huolellisesti. Turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittely edellyttää investointeja tietojärjestelmiin, käyttövaltuushallintaan, henkilöstön koulutukseen, tietoturvallisiin työympäristöihin sekä mahdollisiin toimitilajärjestelyihin. Uusien velvoitteiden toteuttaminen ei saa johtaa kuntien rahoitusvastuun kasvuun ilman valtion osallistumista kustannuksiin.